

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Ластович А.В., гр. ФЗ-20м

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **О.П. Близнюк**

Державний біотехнологічний університет

Необхідність застосування системного підходу на макро- та мікрорівнях управління спричинена ускладненням процесів, що відбуваються у зовнішньому середовищі та внутрішній структурі об'єктів управління, це викликано також чинниками посилення конкурентної боротьби, швидким темпом зростання обсягу інформації, необхідністю забезпечення фінансово-економічної безпеки, політичними, соціально-економічними, екологічними, інфраструктурними та іншими проблемами суспільства. Кардинальні зміни в підходах до управління інвестиційною діяльністю також обумовлені євроінтеграційними напрямками розвитку національної економіки, глобалізацією світової торгівлі, необхідністю підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств торгівлі у зв'язку з їх виходом на міжнародні ринки.

Будь-яке торговельне підприємство, що здійснює інвестиційну та інші види фінансово-господарської діяльності, зацікавлене в створенні ефективної та налагодженої внутрішньогосподарської організації системи управління, де усі складові елементи такої системи діють як одне ціле, у взаємозв'язку і взаємозалежності згідно із стратегічними напрямками соціально-економічного розвитку підприємства, мають особливу єдність і зворотні зв'язки із зовнішнім середовищем, у сукупності створюючи синергетичний ефект.

Концептуальна модель управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі ґрунтується на взаємозалежній сукупності системних елементів, що беруть участь в управлінні підприємством, їх багатовекторних та різноаспектних зв'язках із зовнішнім середовищем та внутрішніми об'єктами управління, базується на ієрархії рівнів управління, декомпозиції стратегій (корпоративній, конкурентній, функціональній, операційній), які підпорядковано єдиній стратегічній місії підприємства.

Структуризацію та систематизацію сукупності елементів системи управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі, на нашу думку, доцільно розглядати у ланцюгу взаємозалежних причинно-наслідкових зв'язків між множинними об'єктами на ієрархічних щаблях управління.

На стратегічному рівні системи управління відбувається усвідомлення місії, концепції, стратегічної мети, визначення ключових суб'єктів інвестиційної діяльності (держави, місцевої влади, юридичних та фізичних осіб (резидентів і нерезидентів); інвестиційних об'єктів (реальних, фінансових, інноваційних, інтелектуальних, соціальних, екологічних, інформаційних, інфраструктурних, маркетингових, безпекових); загальносистемних та специфічних принципів і підходів до управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі;

Тактичний рівень управління характеризується виокремленням функціональної і процесної складових, обґрунтуванням тактичних цілей та визначенням функцій управління (прогнозування, планування, обґрунтування формування інвестиційного портфелю, організація, координація, регулювання, стимулювання, моніторинг, контроль, облік, аналіз, оцінка); методів управління (інвестування, самофінансування, кредитування, розподіл, страхування, компаундування (нарощення), дисконтування грошових потоків, диверсифікація, оптимізація, капіталізація); інструментів управління (відсоток, дисконт, курс, індекс, ануїтет, дивіденд, дохід, податок, прибуток, витрати, амортизація); елементів забезпечення процесу управління (правового, нормативного, організаційно-методичного, інформаційного); систематизацією критеріїв та індикаторів ефективності управління (соціально-економічний розвиток, зростання інвестиційного потенціалу, мінімізація ризиків, максимізація рентабельності, підвищення капіталізації, ринкової вартості, конкурентоспроможності тощо); визначенням показників оцінки ефективності управління (дохідності, рентабельності (збитковості), ділової активності, ліквідності, окупності, стійкості, стабільності, платоспроможності, рівня інвестиційних ризиків тощо);

На оперативному рівні відбувається моніторинг реалізації інвестиційної програми; оперативний, фундаментальний та комплексний аналіз і контроль; експрес- та інтегральна оцінка інвестиційної привабливості окремих реальних і фінансових проєктів, ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі в цілому; коригування вектору інвестиційної траєкторії за різних можливих сценаріїв (оптимістичного, реалістичного, песимістичного) на послідовних етапах реалізації інвестиційних проєктів (передінвестиційному; інвестиційному; експлуатаційному).

Така комплексна концептуальна модель дозволяє менеджерам сформулювати цілісне бачення складної системи і динамічного процесу управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі, забезпечує прийняття обґрунтованих стратегічних, тактичних і оперативних управлінських рішень в поточному та довгостроковому періодах.